

Tunturikerho Kavtsin jäsenlehti

2/2005

Retkeilyä vuodesta 1972

Tunturikerho Kavtsi

Jäsenmäärä 2005
580 jäsentä

Kuluvan vuoden 2005 jäsenmaksut ovat:
Ensimmäinen perheenjäsen 28 euroa
Perhejäsenmaksu 45 euroa
Nuorisojäsen (< 19 vuotta) 16 euroa

Perhejäsenmaksun piiriin kuuluvat samassa osoitteessa asuvat jäsenet. Nuorisojäseniä ovat omassa osoitteessaan asuvat. Nämä maksut sisältävät sekä Kavtsin, Tunturiladun että Suomen Ladun jäsenyydet.

Vanhoille jäsenille maksulomakkeet on jo postitettu, uudet saavat ne jäsenihteeriltä.

Jäsen- ja yhteystietojen muutokset:
jäsenihteeri Vappu Hietala, (09) 587 3745, vappu.hietala@welho.com, Tilkankatu 12 B 41, 00300 HELSINKI. Hän hoitaa muutokset puolestasi myös Tunturi- ja Suomen Latuun.

Postiosoite
Tunturikerho Kavtsi
Juha Kelkka
Vanhaistentie 7 A 14
00420 Helsinki

Internet-osoite
www.kolumbus.fi/tunturikerho.kavtsi

Sähköpostiosoite
tunturikerho.kavtsi@kolumbus.fi

Pankkitili
Nordea 124435-62821

Maja
Inkoo, Kärrikaltio

Jäsenlehti Väarti

Lehti ilmestyy neljästi vuodessa. 2/2005 ilmestymispäivä 09.05. Painos 600 kpl.
Taitto: Eila Nokelainen ja Esa Tervonen
Piirokset: Jaakko Vasko
Paino: Suomen Alfatec Oy

Väärti 3/2005 ilmestyy viikolla 33/2005.
Aineisto toimitukseen 15.07. mennessä:
Esa Tervonen, esa.tervonen@nokia.com
Karsillantie 12 AS 4, 01820 KLAUKKALA

Kerhotoimikunta 2005

Puheenjohtaja Hannu Maula,
040 519 5079, hannu@maula.pp.fi

Varapuheenjohtaja Esa Tervonen,
040 733 5162, esa.tervonen@nokia.com

Kerhoemäntä Liisa Fagerström,
(09) 557 454, 0500 506 520,
liisa.fagerstrom@suomiforum.com

Ohjelmavetäjä Tarja Parikka,
(09) 879 2027, 0400 403 887

Pehtori Paul Nordberg,
(09) 692 2705, 040 770 9969

Liikuttaja Pertti Meriläinen,
040 545 9986, pertti.merilainen@pp1.inet.fi

Sihteeri Juha Kelkka,
(09) 531 428, 050 332 3239,
tunturikerho.kavtsi@kolumbus.fi

Sisällysluettelo:

Puheenjohtajan poluilta	3
Toimituksen tuluilta	4
Tulevat tapahtumat	4
Turinoita tapahtuneista	10
Käytännössä kokeiltua	13
Kavtsi liikkuu	16
Kaupunkihyötykasvit	17
Kerhon palveluita	18
Tulilla kuultua	18

PUHEENJOHTAJAN POLUILTA

Aurinkoisia retkipäiviä, kavtsilaiset ystävät!

Terveiset Afrikasta. Aika etelässä kului paljolti työn merkeissä. Normaalit työajat eivät riittäneet vaan illoista ja viikonlopuista piti ottaa tunteja lisää. Niinpä retkeilyyn ei jäänyt juuri aikaa, vain vähän pääsin piipahtamaan pääkaupunkien ulkopuolella. Toisaalta, lähes kaikki opaskirjan mukaan mielenkiintoiset luonto- ja retkipaikat tuntuivat olevan jopa viikonloppumatkan ulottumattomissa – etäisyydet ovat suuria ja tietkin osin huonoja. Lisäksi maantieliikenne on sen verran hurjaa, ettei ulkomaalainen vapaaehtoisesti liiku autolla pimeän aikana. Tiellä saattaa olla kiviä, kuoppia, eläimiä, ihmisiä eivätkä kaikki ajossa olevatkaan autot käytä valoja tielle uuvahtaneista puhumattakaan. Jonkinlaisia retkeilymahdollisuuksia löytyisi kansallispuistoista. Niissäkin paikallinen opas on välttämätön, joissakin paikoissa myös turvamies. Eli kovin erilaista olisi retkeily siitä mihin olemme totuneet. Kaupungilla liikkuminenkin on erilaista, en minä ainakaan ole totunut siihen että koko ajan ympärillä pyörii kaupustelijoita, kerjäläisiä ja taskuvarkaita. Toisaalta myös paljon ystävällisiä ihmisiä, jotka haluavat tehdä tuttavuutta ulkomaalaisen kanssa ilman taka-ajatuksia vaikkapa kielitaitoa parantaakseen.

Edellä olevasta johtuen tiedän Suomen talvesta vain sen mitä olen muilta kuullut. Kun lähdin tammikuun lopussa, myöhäinen talvi ei oikeastaan ollut vielä tullutkaan ja kun pääsiäisenä palasin, talvi oli juuri lähdössä. Kuulemani perusteella Kavtsin talviretket ja -tapahtumat ovat onnistuneet hyvin. Ja Suomi päästä päähän hiihtovaellus on päättymässä menestyksekkäästi vesisateista, soseesta ja pitkistä päivämatoista huolimatta. Mikähän kirous tuolla reitillä on kun itsekin hiihdin vesisateessa osan siitä edellisessä Kavtsin suurtempauksessa, rajalle hiihdossa.

Mutta, kohti uusia seikkailuja! Kavtsin loppukevät ja kesä ovat täynnä ohjelmaa. Huomaan, että mukana on paljon koulutuksellista ohjelmaa. Toukokuussa aloitetaan ruokien kuivauksella, suunnistusharjoituksella ja pyörän kunnostuksella. Heinä- ja lokakuussa on retkenvetäjän kurssi, ei tosin Kavtsin vaan Tunturiladun – joskin suurelta osin kavtsilaisten – vetämänä. Toivon, että moni kavtsilainen osallistuu kurssille, retkenvetäjiä ei kerhossa ole koskaan liikaa. Elo-syyskuussa puolestaan on Kavtsin oma eräretkeilyn kesäkurssi. Tämä on peruskurssi kaikille eräretkeilystä kiinnostuneille ja siellä annetaan olennaisten perustaitojen lisäksi monta hyvää vinkkiä joilla retkestä saa miellyttävämmän ja siitä saa enemmän irti. Eli sopiva kurssi löytyy sekä aloittelijoille että pidemmälle ehtineille. Retkissä taas on soutua, melontaa, patikointia ja pyöräilyä. Eräretki kirkkoveneellä on jotakin uutta, samoin Kärrin lapsi-aikuinen-päivä. Kärrin kevättalkoot ja kesän saunaillat jatkuvat entiseen tapaan.

Eli, tarjonta on monipuolista. Jokaiselle toivottavasti löytyy jotain mieleistä.

**Retkeillään,
Hannu**

TOIMITUKSEN TULILTA

Tervehdys Väärtin lukijat!

Vuoden ensimmäinen lehti toimitettiin kokonaan uudistuneessa muodossa. Se oli kerhomme ensimmäinen kokonaan digitaalitekniikkaa hyödyntävä Väärti. Uuden tekniikan käyttäminen antaa paremmat mahdollisuudet sijoitella kuvia mielin määrin haluamiimme paikkoihin. Tulevaisuudessa lehtemme ei sisällä enää kuvaliitettä, vaan kuvat voidaan sijoitella juttujen oheen. Kunhan toimitus saa pikselit kohdalleen, kuvien pitäisi olla myös aikaisempaa laadukkaampia. Toivottavasti te lähetätte kuvia toimitukseen runsain määrin - joko sähköpostitse tai paperimuodossa - nyt kun niitä voidaan käyttää aikaisempaa paremmin. Nimi ja osoite paperikuvan takana varmistaa kuvan palautumisen takaisin. Valokuvien lisäksi myös Jaakon hienot piirrookset värittävät lehteämme myös edelleen.

Toimituksessa toivomme ja otamme vastaan runsaasti kaikenlaisia juttuja. Toivottavaa olisi, että jutut tulisivat suoraan sähköisessä muodossa kirjoitettuna.

Toimituksen puolesta, **Esa**

TULEVAT TAPAHTUMAT

Ilmoittautuessasi kerhon tapahtumiin toivomme sinun kertovan seuraavat tiedot:

Tapahtuman nimi, osallistuja, sähköpostiosoite, matkapuhelinnumero, telta- ja ruokakuntatoivomus, erityisruokavalio, varustepuutteet ja kuljetustarve tai kimpakyytitarjous. Osallistujan nimeä lukuun ottamatta tiedot jäävät ainoastaan tapahtuman järjestäjien käyttöön!

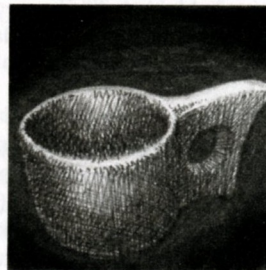
Toimintakalenteri kevät, kesä ja syksy 2005

03.05.2005	karttaretki	Pitkäkoski
07.05.2005	kävelyretki	Porvoo
09.05.2005	kerhoilta	retkiruokien kuivatus
10.05.2005	suunnistusretki	Paloheinä
19.05.2005	pyörähuolto	Maunulan maja
21.05.2005	kevättalkoot	Inkoo, Kärrikaltion maja
22.05.2005	lapsi-aikuinen -päivä	Inkoo, Kärrikaltion maja
21-22.05.2005	Erämelonnan SM	Sulkava
03.06.2005	yölaulajaretki	Laajalahti
08.06.2005	sauna	Inkoo, Kärrikaltion maja
11-18.06.2005	Suomi Meloo	Lohja – Rauma
12.06.2005	pyöräretki	Nuukio
21.06.2005	sauna	Inkoo, Kärrikaltion maja
01-03.07.2005	SL leiripäivä	Valkeakoski
17-27.07.2005	Kirkkovene samoilu	Inari
29-31.07.2005	TL retkenvetäjän kurssi, teoria	Kangaslampi
06-13.08.2005	kanoottivaellus	Punkaharju – Puumala
17.08.2005	sauna	Inkoo, Kärrikaltion maja
19-21.08.2005	TL kesäpäivät	Varkaus
26-28.08.2005	retkikurssi, teoria	Inkoo, Kärrikaltion maja

01.09.2005	sauna	Inkoo, Kärrikaltion maja
03-04.09.2005	Kärriin Kutsut	Inkoo, Kärrikaltion maja
08-11.09.2005	EräSM	Hämeenlinna
09-11.09.2005	retkikurssi, maasto	Nuukio
12.09.2005	kerhoilta	ruokasienet
16-25.09.2005	ruskavaellus	Pyhätunturi – Rukatunturi
01-02.10.2005	TL retkenvetäjän kurssi, maasto	Kangaslampi
10.10.2005	kerhoilta	syyskokous ja valokuvia vuoden varrelta
viikko 47/2005	kaamosvaellus	retkialue selviää myöhemmin

Kerhoillat

Kerhoillat pidetään Kampin palvelukeskuksessa, Salomonkatu 21 B, ruokasalissa maanantai-iltoina 18.00 alkaen. Kokous tai esitelmä alkaa kello 18.30. Kerhoilloissa perimme 2 euron ”ovi-maksun”, jolla katamme illan tila-, ohjelma- ja tarjoilukustannukset. Tarjolla on myös kahvia ja teetä lisukkeiden kera. Muistathan säästää luontoa ja varata kuksan tai kupin mukaasi! Osallistumistilastoja varten muista kirjoittaa nimesi osallistujalistaan. Myös kerhon ulkopuoliset ovat tervetulleita tutustumaan toimintaamme!

09.05.2005 Maukkaita retkiruokia raaka-aineita kuivaamalla

Siinä vaiheessa, kun kaupasta saatavat retkiruoat alkavat maultaan tympiä tai todetaan, etteivät ne sovi koostumuksensa tähden ruoansulatukselle, on mietittävä muita keinoja retken ruokahuollon järjestämiseksi. Ottamalla käyttöön ikivanhan säilömistavan – kuivaamisen – retkeilijä pystyy vaelluksen aikana loihtimaan kuivatuista ruoka-aineista herkullisia sekä terveellisiä ja monipuolisia aterioita. Rinkankantajalle myös kuivattujen tuotteiden keveys on tärkeää. **Sirpa Alapuranen** ja **Marita Maula** antavat käytännön ohjeita ruoka-aineiden kuivatuksesta, esittelevät kuivureita, kirjoja aiheesta sekä maistattavat valmiita tuotteita.

12.09.2005 Ruokasienet

Syksyisin hyvä sienituntemus on tarpeen, jotta sienisato tulisi hyödynnetyksi ja myrkkysienet jätettyä metsään. Sieni-illan aikana tutustumme herkullisimpiin ruokasieniin ja niiden käyttöön sekä joihinkin näköislajeihin sieninäytteiden ja tarvittaessa sienikalvojen avulla. Mukaan voi tuoda myös omia (ruoka)sieniä tunnistettavaksi. Illan aikana on myös mahdollista tutustua erilaisiin sienikirjoihin. Tervetulleeksi sienten maailmaan meidät toivottaa sienineuvoja **Hanna Pikkarainen** Uudenmaan Martat ry:stä.

10.10.2005 Syyskokous ja valokuvia vuoden varrelta

KOKOUSKUTSU

Tunturikerho Kavtsin syyskokous pidetään maanantaina 10.10.2005 kello 18.30 alkaen Kampin palvelukeskuksen ruokasalissa, Salomoninkatu 21 B, Helsinki. Kokouksessa käsitellään sääntöjen 9 §:n mukaiset asiat. Kokouksen jälkeen katselemme menneen vuoden tapahtumien valokuvia. Tervetuloa! **Kerhotoimikunta**

Retket

07.05.2005 Pitkämarsi

Tämän vuoden pitkä marssi kävellään Arja ja Pauli Karvisen iloisella opastuksella Porvoon ympäristössä kahtena noin 22 kilometrin mittaisena lenkinä Humlan ulkoilumajan ollessa kummankin osuuden lähtö- ja paluupisteinä. Täten on mahdollista osallistua myös vain jommallekummalle lenkille. Kokoonnutaan klo 8.00 Humlan majalla, mistä lähdetään ensimmäiselle osuudelle kaupungin läpi asfaltti/mukulakivipintoja pitkin ja jatketaan kaupungin eteläpuolella hiekka/hakepintaisilla kuntopoluilla. Ensimmäisen osuuden jälkeen pidetään ruokailutauko (omat eväät) Humlassa, mistä saa vettä ja missä on mahdollisuus makkaranpaistoon ja kahvinkeittoon. Toinen osuus kävellään kaupungin pohjoispuolella lähinnä hiekkateillä ja sen jälkeen on mahdollisuus saunaan Humlassa. Tiedustelut ja ilmoittautumiset **Sirpa Alapuranen** 040 860 5148 tai sirpa.alapuranen@luukku.com. Tervetuloa joukolla mukaan!

Ajo-ohje Humlaan (Helsingin suunnasta):

- Moottoritietä Porvoon liittymästä keskustaan päin.
- Moottoritien jälkeen neljänsistä liikennevaloista oikealle.
- Seuraavista valoista (Taidetehtaan kulmalta) vasemmalle.
- Uuden sillan yli ja valoista oikealle.
- Jokikatua – Rantakatua – Tarkistentietä eteenpäin.
- Kun vasemmalla puolella kulkeva pyörätie päättyy, käännyttään vasemmalle hiekkatielle, Rötnäsintie.
- Rötnäsintietä loppuun asti Humlan majan pihaan.

03.06.2005 Yölaulajaretki Espoon Laajalahdelle

Lähde kuuntelemaan satakielen näppäilyä ja muitakin alkukesän yölaulajia. Liikumme Villa Elfvikin ympäristössä sekä kävelemme luontopolkua Otaniemeen ja takaisin. Säänmukaiset varusteet ja eväät mukaan. Kokoonnumme kello 21 Villa Elfvikin P-paikalla. Tiedustelut **Merja Pehkoselta**, 040 5329 686.

12.06.2005 ”Kavtsin rossipyöräretki”

Sunnuntaipäivän ratoksi kokoonnumme Vihdintien idänpuoleiselle Luukin parkkipaikalle kello 09.00. Sieltä pyöräilemme Reitti 2000:ttä pitkin Salmiin ja palaamme reitin toista puolta takaisin Luukkiin. Luukissa olemme joskus iltapäivällä johtuen leppoisasta matkasta vauhdista. Matkalla pidämme sopivasti taukoja. Salmissa pidempi ruokatauko, jonka aikana ehtii esimerkiksi keittämään lämmintä ruokaa. Mukaan pyörä, jolla voi ajaa sorateitä ja pieniä polkuja. Sellaiset jalkineet että niillä voi pyöräilyä lisäksi kävellä (matkalla on osuuksia joilla pyörää joutuu taluttamaan). Pyöräilykypärä on kaikilla pakollinen varuste! Lisäksi mukaan pumppu, vararengas ja renkaan vaihtovälineet. Ota säänmukainen vaatetus, keitin, juomaa ja evästä riittävästi mukaan. Salmissa voimme tarvittaessa täyttää tankit. Ilmoittautumiset 9.6 mennessä **Esa Tervonen**.

Vaellukset

Kirkkovenesamoilu Inarilla 17-27.07.2005

Lähtö Helsingistä pikkubussilla perjantaina 15.7 kohti Ikaalista, jossa otetaan kirkkovene mukaan. Saapuminen Veskonien lomakylään lauantaina 16.7. Samoilu alkaa sunnuntai-iltana 17.7 Veskonien puolesta kohti ikijääluolaa Korkealla Maurasaarella, johon tutustumme. Sieltä matka jatkuu Kaikunuoran läpi Peskanlahteen, josta Satapetäjä-selän yli

Sammakkoselälle Iso-Roiron ohi Kirakkaniemi kiertäen Kessin lahteen. Kessin lahdelta siirrymme jalkapatriikkaan tavoitteena kolmenvaltakunnan pyykki. Maastovaellukselle varattu 3 päivää. Soutu jatkuu pohjoiseen, Surnuvuonon suun kautta kierrellen Pisterinniemeen, josta lähdemme lounaaseen kohti Petäjäsaarta valinnaisia reittejä noudattaen. Keskiviikkona 27.7 samoilun viimeisenä päivänä soudamme kauniin Mahlattivuonon kautta takaisin Veskoniemeen. Paluu etelään torstaiamuna 28.7 edelleen Ikaalisten kautta. Saapuminen Helsinkiin 29.7.

Reittisuunnitelma toimii matkan runkona. Ilmoista, kalaonnesta, maastoutumispaikoista ym. seikoista riippuen yöpymispaikat ja päiväreitit päätetään tilannekohtaisesti. Aikataulu on tehty sen verran löysäksi, että kohtuulliset ja osin kohtuuttomatkin keli- ym. vastoinkäymiset saadaan aikataulullisesti verrattain helposti kurottua kiinni. Reittisuunnitelma sallii itse kunkin myöskin olla ja harrastaa mitä haluaa (samoilua, kalastelua, marjastusta, sienestystä, valokuvausta tai vain oleilua). Päivämatkat vaihtelevat 20-40km välillä, joten kenenkään ei pitäisi joutua kohtuuttoman kovalle rasitukselle.

Perinteiset maastovaellukseen tarvittavat varusteet, jotka on pakattu rintaan. Yöpyminen pääsääntöisesti teltoissa, autiotupia ja laavuja myöskin mahdollista hyödyntää joissakin leiripaikoissa. Venevuokra, vakuutus, bussi ja veneen kuljetus noin 200euroa/henkilö. Osallistujamäärää joudutaan rajamaan veneiden kapasiteetin mukaan. Ilmoittautumiset 31.5 mennessä, **Kyösti Lamminjoki**, (09) 387 6845, 040 594 3297 tai kyosti.lamminjoki@pp.inet.fi.

Kanoottivaellus Punkaharju – Puumala 06.08.-13.08.2005

Suomi Päästä Päähän –projekti jatkuu elokuussa leppoisailla melonnalla. Kokoonnumme lauantaina 6.8. Punkaharjun Lomakeskus & Camping alueella. Melomaan lähdemme sunnuntaiamuna. Reittimme kulkee Pihlajaveden, Telataipaleen ja Katosselän kautta Puumalaan, jossa tavoitteena on olla puoliilta päivin lauantaina 13.8. Päivämatkat ovat alustavasti 20 – 30 km. Leiri- ja rantautumispaikat saattavat olla kivisiä mutta maisemat ovat sitäkin kauniimpia ! Tiedustelut ja ilmoittautumiset 4.7.2005 mennessä: **Ulla Sara**, puh (09) 275 4505, 050 533 6035, ulla.sara@pp.inet.fi. Tarkemmat retkijärjestelyt ilmoitetaan osallistujille kirjeitse tai sähköpostilla.

Ruskaretki 16-25.09.2005

'Suomi päästä päähän' vaellukset jatkuvat syyskuussa Kuusamossa. Lähdemme perjantaina 16.9. kohti Sallan Pyhätunturia. Pyhätunturilta kuljemme UKK-reittiä seurailleen Hautajärven kautta Rukalle. Rukalle saavumme sunnuntaina 25.9, joten paluu Helsinkiin on sunnuntaina illalla. Pyhätunturilta Hautajärvelle matkaa kertyy 55 km ja Hautajärveltä Karhunkierrosta Rukalle 80 km, joten kokonaismatka on 135 km. Päivämatkat ovat 15-20 km. Vaellus luokitellaan vaativaksi. Mukaan otetaan normaalit viikon vaellusvarusteet. Lisätiedot ja ilmoittautumiset **Juha Kelkka**.

Koulutus

10.05.2005 Paloheinän suunnistusretki

Tiistaina kello 18.00 kokoonnumme Paloheinän ulkoilumajalla. Siellä osallistujat jaetaan partioihin, jotka suunnistavat omatoimisesti noin kolmen kilometrin matkan. Reitti poikkeaa myös metsän puolella, joten jalkineiden on oltava maastokelpoiset. Tapahtuma alkaa ja päättyy Paloheinän majalle. Varaa mukaan säänmukainen vaatetus, matkapuhelin, evästä, karttapussi, kompassi (jos löytyy) ja oma Paloheinän suunnistuskartta (karttaretken kartta

käy) tai 3 euroa karttamaksua varten (voit ostaa kartan paikanpäältä). Paikalle pääset myös bussilla 66, jonka päätepysäkki on ulkoilumajalla. Ilmoittautumiset ja tiedustelut **Esa Tervonen**. Tervetuloa tutustumaan suunnistuksen maailmaan!

19.05.2005 Pyörät kesäkuuntoon!

Opastusta polkupyörän huoltojen ja pienten korjausten tekemiseen torstaina 19.5. kello 18.00 Maunulan majalla, os. Keskusuistontaival. Paikka on Haagassa, tie kääntyy Metsäläntiestä pohjoiseen alamäessä juuri ennen Hämeenlinnan väylää. Ilmoittaudu tilaisuuteen ja kerro samalla toiveesi käsiteltävistä asioista viimeistään 16.5. **Matti Reittamolle**, 050 599 1091, (09) 692 6261 tai mrpalvel@sci.fi.

29-31.07.2005 ja 01-02.10.2005 Retkenvetäjän kurssi

Kurssi koostuu teoriaosasta ja sitä tukevasta maasto-osasta, jonka aikana teoriaa harjoitellaan käytännössä. Kurssilla on oletettu, että osallistujilla on retkeilyn perustaidot. Näin ollen olisikin suositeltavaa, että osallistujat olisivat käyneet ainakin Tunturiladun järjestämät eräretkeilyn kesä- tai talvikurssit tai olisivat muuten kokeneita retkeilijöitä. Kerho tukee kurssille osallistumista. Kurssi on Tunturiladun järjestämä. Lisätietoja Tunturilatu-lehti ja **Esa Tervonen**.

26-28.08.2005 ja 10-11.09.2005 Eräretkeilyn kesäkurssi

Kavtisi järjestää eräretkeilyn peruskurssin syksyllä 2005. Opetus koostuu kahdesta viikonlopusta. Ensimmäinen viikonloppu pidetään 26-28.08.2005 Kärrikaltiossa, Inkoossa olevalla kerhon kämpällä. Kurssiin kuuluva maasto-osa pidetään kaksi viikkoa myöhemmin eli 10-11.09.2005 Nuuksiossa. Kurssi on tarkoitettu eräretkeilystä kiinnostuneille kerholaisille, jotka haluavat oppia ja harjoitella vaeltamisessa tarvittavia taitoja. Mukaan tulo ei vaadi aikaisempaa vaelluskokemusta ja sopii siten mainiosti myös niille, jotka ovat vasta aloittamassa eräretkeilemistä. Opetuksessa paneudutaan mm seuraaviin aihealueisiin: retkeilijää koskevat lait ja asetukset, retkiturvallisuus, retkeilijän EA, retkivaatetus, retkירוואt, erilaiset retkikieittimet ja niiden käyttö, suunnistaminen, ym. ym. Kurssin kouluttajina toimivat kerhon kokeneet eräretkeilijät.

Kurssille otetaan kaksikymmentä ensimmäiseksi ilmoittautunutta kavtsilaista. Mikäli oppilasmäärä ei täyty kerhon omista jäsenistä, voidaan sille ottaa myös Kavtsiin kuulumattomia retkeilystä kiinnostuneita. Kurssin hinta on kerhoon kuuluvalla on 100 euroa. Kerhon ulkopuolisille hinta on 128 euroa. Hinta sisältää opetuksen lisäksi myös mukaan saatavan opetusmateriaalin ja maasto-osaa varten tarvittavat kartat. Kurssin ensimmäisen viikonlopun aikana tarjotaan oppilaille ns. "täyshoito" eli ruoat juomineen ja kahveineen. Maasto-osan aikana ruokailu on osa opetusta, jolloin oppilaiden tulee valmista itse retkiruokansa.

Lisätietoja kurssista antavat **Hannu Maula** ja **Esa Tervonen**. He ottavat myös vastaan kurssille ilmoittautumiset.

Muut tapahtumat

21.05.2005 Kevättalkoot

Perinteiset kunnostus- ja siivoustalkoot ovat aina olleet erittäin suosittuja, joten olkaa jälleen tervetulleita. Tulokahvit tarjotaan kello 09.00, soppaa keskipäivällä ja iltakahvit juodaan saunan jälkeen. Omat ruokailuvälineet mukaan. Kimppakyytiä voi tiedustella **Pehdorilta**.

Lapsi-aikuinen -päivä Kärrissä sunnuntaina 22.05.2005

Sunnuntaiaamuna kello 10.00 lähtee Metsämörri-ohjaaja viemään lapsia ja lapsenmielisiä seikkailuun Kärrin lähimaastoon. Retken aikana tutustutaan luontoon ja sen ihmeellisyyksiin. Retken jälkeen kerho tarjoaa ruuan (esim. lihapullia ja muusia) ja jälkiruuksi paistetaan kodalla tikkupullia ja lettuja. Omat ruokailuvälineet mukaan. Ruokailun järjestämiseksi ennakoilmoittautuminen välttämätön. Tervetuloa mukaan niin omien lasten, lastenlasten, kummilasten kuin lainalastenkin kanssa ja hätätilassa voi osallistua ilman lapsiakin. Tiedustelut ja ilmoittautumiset torstaihin 19.5. mennessä **Sirpa Alapuranen** 040 860 5148 tai sirpa.alapuranen@luukku.com.

Kärrikaltion saunaillat

Viime vuodelta saatujen hyvien kokemusten johdosta jatkamme Kärrikaltion saunailtoja myös tänä vuonna. Tervetuloa runsain joukoin saunomaan, vierailemaan ja tutustumaan tukikohtaamme! Paikalla ei ole järjestettyä ohjelmaa saunaa lukuun ottamatta. Portti ja ovet ovat auki, sauna lämmin, sekä paikalla joku joka tuntee paikan. Pelejä on käytettävissä, pieniä askareita voi tehdä, voi retkeillä lähiympäristössä tai vain nauttia olost. Viereinen koivikkokin on käytettävissä, joten kesäkuun iltoina voi tehdä vaikkapa vihdan tai vastan. Olemme paikalla viimeistään kello 17.30 ja saunakin lämpiää ainakin pian sen jälkeen. Vastuuhenkilöiltä voi kysyä ajo-ohjeita, tarjota kyytejä ..

Illat ja niiden vastuuhenkilöt:

ke.	08.06.	Iitu Gerlin , 040 707 4598 tai Sirpa Alapuranen , 040 860 5148
ti.	21.06.	Tarja Parikka , (09) 879 2027
ke.	17.08.	Juha Kelkka
to.	01.09.	Pertti Meriläinen

11-18.06.2005 Suomi Meloo Lohjalta Raumalle

Hei kaikki melojat ja muutkin alalle aikovat. Suomi Meloo viesti melotaan 11-18.6.2005 reitillä Lohja-Rauma. Reitti kulkee Lohjanjärveltä merelle ja sitten pitkin rannikkoa maailman kauneimman saariston suojassa Hangon, Salon, Paraisten, Turun, Kustavin ja Uudenkaupungin kautta Raumalle. Olemme siis eteläisessä Suomessa ja melko lyhyen matkan päässä kotisatamasta. On helppo lähteä mukaan vaikka lyhyemmäksi ajaksi. Viesti kulkee yötä päivää eri pituisin osuuksin. Viestikajakkina on Kavtsin kaksikko "Luossa". Lisäksi otamme mukaan tarvittavan määrän muuta kalustoa siten, että kaikki pääsevät melomaan riittävästi. Joka päivä on ns. yleisöosuus, johon pääsee mukaan "ilmaiseksi". Melontamaksu vakiomelojille on 17 euroa, joka on maksettava toukokuun loppuun mennessä. Melontaparit muodostetaan siten, ettei ensikertalaisten tarvitse lähteä kylmiltään. Ennen viestiä ehdimme myös järjestämään halukkaille melontavalmennusta. Palaverin pidämme Kampin palvelukeskuksessa maanantaina 9.5. kello 17.30 ennen toukokuun kerhoillan varsinaista ohjelmaa. Silloin sovitaan eri viestiosuuksien melojat ja voi myös maksaa osallistumismaksun. Ilmoittautumiset huhtikuun loppuun mennessä **Pauli Aaltoselle**, 040 505 5858 tai pauli.aaltonen@welho.com. Lisätietoa löytyy myös osoitteesta www.suomimeloo.fi. Suomi Meloo-esitteen saa Paulilta tai Suomi Meloo-toimistosta.

01-03.07.2005 Suomen Ladun leiripäivät Valkeakoski

Suomen Ladun leiripäivät pidetään tänä vuonna Valkeakoskella. Olemme päättäneet organisoida leiripäivien perinteiseen vaelluskilpailuun niin monta joukkuetta kuin mahdollista. Kunnianhimoinen tavoitteemme on saada kilpailuun ainakin viisi joukkuetta, joten kaikki kynnelle kykenevät reippaasti ilmoittautumaan! Hieman tietoa leiripäivien vaelluskilpailusta. Se on yksipäiväinen ja kestää muutaman tunnin. Kilpailupartion koko on kolme henkilöä. Partiossa on oltava sekä mies- että naisjäseniä. Kavtsilla on ollut vuosien kuluessa useita

joukkueita kisassa mukana. Menestystäkin kerho on saavuttanut useina vuosina. Viime vuodelta puolustettavanamme on kaksi mitalisijaa. Kerho maksaa kilpailun osallistumismaksun ja auttaa kisavarusteiden hankkimisessa, joten ei muuta kuin kisaan mukaan. Lisätietoa leiripäivistä löytyy Suomen Ladun kotisivuilta ja Latu ja Polku lehdestä. Mikäli olet kiinnostunut tästä mukavasta yhden päivän tapahtumasta tai leiripäivien suunnituksesta, ota yhteyttä 20.5 mennessä **Hannu Maulaan**.

03-04.09.2005 Kärrin Kutsut

Tunturikerho Kavtsin retkitoimikunnalla on kunnia kutsua teidät Kärrin kutsut - maastotapahtumaan 03-04.09.2005.

Tapahtuma alkaa yhteisellä aamukahvilla kello 09.00 Kärrissä. Tämän jälkeen vuorossa on kaksipäiväinen maasto-osio. Osallistujat jaetaan 3-4 hengen ryhmiin, jotka kuljetetaan lauantaiamuna järjestäjien toimesta maastoon. Ryhmien tehtävänä on suunnistaa erilaisten tehtävärastien kautta yöpymispaikalle ja sieltä edelleen sunnuntaina Kärriin saunomaan. Majoitus tapahtuu omissa teltoissa. Tarvittaessa järjestämme puolijoukkuetelta majoituksen. Mukaan tarvitset leikkimieltä, hurtta huumoria, maastokelpoisen vaatetuksen, ruuat, ruuanlaittovälineet ja majoitusvälineet. Kompassista, muistiinpanovälineistä ja puukosta on myös apua. Ryhmäkohtaisesti mukaan varataan myös ensiapuvälineet sekä kännykät. Lämpimistä ruuista kannattaa sopia ryhmäkohtaisesti. Ryhmät ruokailevat maastossa omatoimisesti. Saunaan aikovien on syytä varata mukaan saunavarusteet. Tapahtumasta peritään 5 euron osallistumismaksu. Ilmoittautumiset 26.8 mennessä **Sirpa Alapuranen** 040 860 5148 tai sirpa.alapuranen@luukku.com.

TURINOITA TAPAHTUNEISTA

Museokäynti 18.1.2005 / Leena Orjatsalo

Tiistaina 18.1.2005 kokoontui 29 innokasta kavtsilaista Kansallismuseoon. Siellä oli Siiddasstallan-saamelainen poronhoito -näyttely. Siidan-saamelaismuseon ja Metsähallituksen Ylä-Lapin luontokeskuksen tuottaman näyttelyn aiheena on saamelainen poronhoito ja poronhoitajan luontosuhde. Näyttely perustuu viiden saamelaisen eri ikäisen poronhoitajan haastatteluun Utsjoella ja Inarissa sijaitsevilla Kaldoaivin ja Sallivaaran paliskunnissa talvella 2000-2001. Näyttely oli todella asiantuntevasti ja mielenkiintoisesti koottu. Oppaan johdolla tutustuimme paitsi näyttelyyn, myös Kansallismuseon saamelaisista kertovaan osastoon. Kiitos järjestäjille.

Kuutamokävely 21.1.2005 / Panu Loisa

Nuuksion Sorlammien luontopolulle suuntasi 13 hengen porukka 3 koiran kera. Uusi valkoinen lumi oli koristanut metsän kauniiksi ja pilvistä heijastuva valo korvasi näkymättömissä olevan kuun. Lumi oli tarttunut puiden runkoihin ja luontopolun merkkinauhoja oli paikoin vaikea havaita. Lumisade oli jo lakannut. Metsä huokui rauhaa ja hiljaisuutta. Välillä piti riisua villapaitaa pois.

Sorlammien keittokatoksella syötiin eväitä, paisteltiin makkaroita ja lämpimiä voileipiä sekä laulettiin hilpeyttä nostattavia lauluja. Suuren suosion sai laulu "Makkara!" on kaksi päätä, toinen pää ja tää, toinen pää ja tää. Toisesta päästä, kun puraisee, niin toinen pääsee se jää, se vastakkainen pää." Yhteislaulu jopa taltioitiin digitaaliseen muotoon. Metsä oli sateisten ilmojen ja lauhojen säiden jäljiltä paikoin kostea ja upottava. Kapeita siltoja pitkin päästiin kuitenkin mulimatta koko luontopolku loppuun ja vaelluskengissäkin varren pituus riitti, kun vähän tiiraili minne jalallaan astui. Mukavasta retkestä, hauskoista hetkistä, kiittäen ja kumartaen, ensi retkeä odottaen. Panu

Lumikenkäretki 12.2.2005 / Harri Lammi

Perti johti lähes parinkymmenen ihmisen lumikenkäretkikunnan Nurmijärven lumisiin maastoihin pilvisessä, mutta kenkäilyyn hyvin soveltuvassa säässä. Tasaisen jokipeltomaiseman sijaan kuljimmekin haastavammalla metsäkaistaleella, paikoin tiheässä ja mäkisessä maastossa, jossa ensikertalaisillekin tulivat selviksi lumikenkien edut maastoksiin verrattuna. Harjoittelimme jyrkkiäkin mäkinousuja, mutta hypyt jäivät seuraavaan kertaan, vaikka lunta oli ainakin Sandra-koiran mahavaran yli.

Valloitettuamme hiukan nimeään vaatimattomamman Ilvesvuoren söimme eväitä ja jatkoimme sitten polveilevaa reittiä kohti lähtöpistettä. Koska aikaa jäi lumikenkäierroksen jälkeen, kävimme vielä kiertämässä Myllykosken luontopolulla. Koskikarat eivät olleet kotona, eivätkä saukotkaan näyttäneet, mutta jäinen koski kohisi jo keväisesti.

Ulla Pirttijärvi ja saamelaismusiikki, kerhoilta 14.2.2005 / Eila Nokelainen

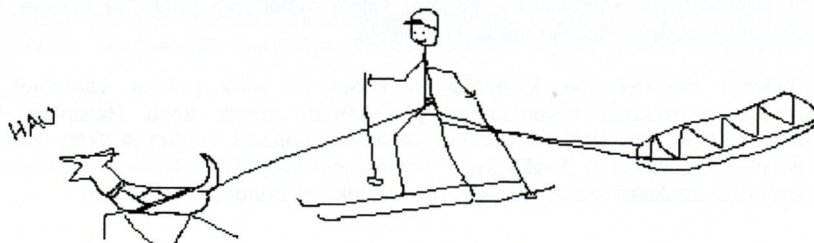
Ystävänäpäivän kerhoilta aloitettiin kajahuttamalla ystävänlaulu Paulin hanurin tahdittamana. Musiikkia kuultiin lisää Ritvis Loimion tarinoidessa Ulla Pirttijärvestä ja hänen tuotannostaan. Pirttijärvi on Angelin tytyssäkin vaikuttanut lahjakas nuori muusikko ja poromiehen vaimo, jonka "sydämessä soi joiku". Tämä Utsjoen saamelainen on säveltänyt joikuja myös lapsille. Usein hänen joiuissaan on kantaaottava sanoma. Esim. "Hongkongilainen nukke" -kappaleessa halpatuontinukke ikävöi lapinpuvussa takaisin kotimaahansa. Pirttijärvi on säveltänyt myös saamelaisjumalanpalveluksen liturgiamusiikkia ja hääjoikuja mm. Pulmankijärveläisen talon tyttären ja Mauretiukselta kotoisin olevan sulhon häihin. – Ulla Pirttijärvi on juuri valittu Lapin läänintaiteilijaksi.

Talven perinteinen hiihtoviikonloppu 26.-27.2.2005 / Teksti ja kuva: Anu Haveri

15 kavsilaista ja kaksi retkikoiraa kokoontui lauantaiaamuna Siikarantaan, joukossa muutama päiväretkeläinen. Aurinko lämmitti pirteässä pakkaskelissä ja lunta oli mukavasti. Mukana oli yksi lumikenkääilijä, loput olivat liikenteessä suksilla. Kirjoittajalla oli testissä koiraviritys eli moduuli. Havaittiin toimivaksi tasaisella ja ylämäessä, mutta jyrkemässä alamäessä veturin innostuessa kiskomaan hallittavuus hieman hakusessa...

Ahkiot jätettiin hetkeksi Holma-Saarijärvelle ja käytiin ihmettelemässä Uikku-lodjua (kadonnut). Teltat pystytettiin Iso-Holmalle, johon Kösä oli majoittunut jo edellisenä iltana ja tampannut ystävällisesti telttapaikkoja valmiiksi. Ruokailun jälkeen tehtiin vielä hiihtoretki Liukoille. Illalla kokoonnuttiin nuotiolle, johon muutama kesätelttalainen jäi vielä jatkoille tähtitaivasta päällistelemään, valtaosan kömpiessä lämpimiin kösäkköihinsä.

Pääasiassa hiihrettiin valmiita uria pitkin, mutta harrastettiin myös umpihangessa rämpimistä, joten kevätsaarelle lähtijät saivat esimakua tulevaan. Yhteensä matkattiin 20.1 km, josta lauantaan osuus 14.4 km.

Lumikenkä – ja pöllöretki Kauhalaan 12.3.2005 / Anu Haveri

Kokoontuttiin Nupurintien ja Ämmässuontien risteyksessä olevalle kylmäaseman tontille. Mukana 9 kavtsilaista sekä retkikoira Ottonen. Lumikengät suunnattiin kohti Helsingin kaupungin ulkoilualuetta Kauhalaan. Keli oli keväisen raikas, aurinko pilkisteli ja välillä saatiin kevyttä pakkaslunta. Notski viritettiin Myllynpää-lammen rannalle. Matkalla havainnointiin maisemien lisäksi eläinten jälkiä, jätöksiä ja makuupaikkoja, siivekkäistä mm. punatulkuja ja mustarastas. Lisäksi bongattiin karhuorava ja mäntykoivu! Eipä pöllömpää, vaikkei niitä pöllöjä tällä kertaa näkynyt tai kuulunutkaan.

GPS:n kertomaa: Matka 10,1 km, Liike keskimäärin 3,1 km/h, Aika liikkeet 3 h 15 min ja Pysähdyksissä 2 h 48 min

Kevätkokous ja Uudenmaan virkistysalueet, kerhoilta 14.3.2005 / Eila Nokelainen

Kevätkokouksessa käytiin läpi vuoden 2004 toimintakertomus ja tilinpäätös Kösän jouhevalla rutiinilla ja nuijittiin hyväksytyksi Risto Reippaan valmistamalla uudella puunuijalla. Kokouksen jälkeen kuunneltiin Uudenmaan virkistysalueyhdistys ry:n asiamiehen Henrik Wickströmin mielenkiintoista esitystä. Yhdistyksen tavoitteena on kehittää uusmaalaisten virkistysmahdollisuuksia ympäröivän luonnon ehdoilla. Yhdistyksen toimintaa rahoittavat Uudenmaalaiset kunnat. Virkistysalueyhdistys ylläpitää noin 36 retkeilyaluetta, joissa on mm. keittokatoksia ja nuotiopaikkoja. Puolet virkistysalueista kuuluu Natura-ohjelmaan. Erämaisista retkeilykohteista ei todella ole pulaa – ei edes Uudellamaalla! Monien merihenkisten kuvien myötä saatiin ihana tuulahdus kesää pakkasviimojen keskelle.

Kavtsilaiset Harisella / Marjatta Suominen

19-20.3.2005 vierailimme ovttilaisten kutsumana upealla Harisen kämpällä 7 hengen voimin. Lauantaina kello 12 alkoi leppoisaa pilkkikisa Pikku-Harisen jäällä. Aikaa oli kaksi tuntia, aurinko paistoi ja juttu luisti. Välillä paistoimme lättysä muurinpohjalla. Sen sijaan saalista tuli heikosti ja kisa voitti tietysti Ovtsin veteraanipilkkijä Raili reilulla mitalla.

Tuula oli tehnyt hankalan luontopolun, joka kompattiin lumikengillä jotkut taidolla ja eräät kuten allekirjoittanut harjoitellen. Ruokatarjoilut olivat maukkaat ja riittoiset, tarjolla oli keittoa lisukkeineen, kahvit kotitekoisin leivonnaisin ja vielä iltasella saimme paistaa makkaraa. Kunhan oli saunottu ja käyty avannossa.

Yökyöpelit pyörivät kahden auton kyydittäminä Laukaanseudulla pöllöjä metsästämässä. Tulos oli nolla, mutta nautimme upeasta tähtitaivaasta. Kavtsilaiset yöpyivät hyvin lämmitetyssä kämpässä lukuun ottamatta Kösää, joka piti linjansa ja telttaili Pikku-Harisen jäällä, liekö yöpilkkinyt.

Sunnuntaiaamuna suuntasimme kulkumme kohti "Hitonhautaa", suurin osa lumikengillä ja loput hiihtäen. Aurinko paistoi ja hiki virtasi pohrutessa ryteiköissä, mutta kyllä kannatti. Paikka oli todella hieno rotkolaakso, korkeat kalliot molemmin puolin ja valtava jäätynyt vesiputous, jonka juurella ällistelimme jääkiipeilijöitä.

Retken jälkeen tankkasimme kämpällä ja sitten oli aika pakata varusteet, kiittää rentouttavasta, mukavasta viikonlopusta ja kääntää nokka kohti Helsinkiä. Maritan autoporukka tosin käväisi vielä ohimennen parilla lintupaikalla Tuulan ja Ilkan opastamina. Kuusaankoskella näimme 6 koskikaraa, Tarvaalanvirralla 5 koskikaraa ja kalastelevan saukon. Emme kuitenkaan löytäneet pikku-uikkua, joka oli bongauksen kohde.

KÄYTÄNNÖSSÄ KOKEILTUA: KARTAT / Esa Tervonen, kuvat SSL koulutuskansio

Kerhon koulutustarvekyselyssä toivottiin retkeilyn peruskurssin lisäksi myös runsaasti suunnistuskoulutusta. Syksyn kurssitarjonta sisältää retkeilyn kesäkurssin ja siksi suunnistuskurssi siirtynee ainakin vuoteen 2006. Tämä ei kuitenkaan tarkoita sitä, ettei ohjelmassamme olisi myös suunnistuskoulutusta. Tässä kertaamme suunnistuksen perusteita teoriassa ja kevään kartta- ja suunnistusretkillä toukokuussa harjoittelemme asioita käytännössä. Toivottavasti osanotto kyseisiin tapahtumiin on runsasta!

Kartta

Osataksemme kulkea vieraassa paikassa tarvitsemme pienennetyn kuvan alueesta eli kartan. Kartta on suunnistuksessa käytetyistä apuvälineistä tärkein. Käyttöömme löytyykin runsaasti erilaisia karttoja ja onkin tärkeää löytää käyttötarkoitukseemme sopivin kartta.

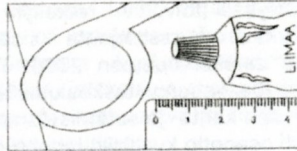
- Retkeilijän tärkein työväline on retkeilykartta. Niitä löytyykin lähes jokaisen erämaa-alueen ja kansallispuiston alueelta. Niiden mittakaavan vaihtelee etelän 1:15 000 pohjoisen 1:100 000.
- Usein kuitenkin unohdamme, että kun retkeilykarttoja löytyy vain rajoitetuilta alueilta, niin peruskarttoja 1:20 000 ja topografisia karttoja 1:50 000 löytyy maankattavasti (jopa luovutetuilta alueilta). Mikäli haluat hankkia kartan esimerkiksi kesämökkisi ympäristöstä, kannattaa selvittää minkä karttalehden alueella se sijaitsee ja hankkia perus- tai topografinen kartta alueelta.
- Melonnassa luonnollisesti käytämme erilaisia vesistökarttoja kuten merikarttoja. Niihin on kuvattu muita karttoja tarkemmin vesillä liikkumisessa oleelliset asiat kuten karit, kivikot, vedensyvyydet ja erilaiset vene- ja laivaväylät.
- Retkeilijäkin tarvitsee usein myös maantiekarttaa tavoittaakseen haluamansa kohteen. Ne ovat myös usein käytännöllisiä vaelluksen karkeassa suunnittelussa.
- Asutuksen läheisyydestä on usein saatavilla suunnistuskarttoja, joiden mittakaava on 1:10 000 tai 1:15 000. Ne kuvaavat alueen muurahaispesän tarkkuudella ja ne ovat hyödyllisiä lähiretkeilyyn. Pidempien vaellusten kartoiksi ne ovat epäkäytännöllisiä, koska ne kuvaavat vain pienen maastoalueen.
- Erilaiset osoitekartat ohjaavat meidät esimerkiksi museoon tai Kampin kerhoiltaan.
- Yllämainittujen karttojen lisäksi on saatavilla myös erikoiskarttoja, jotka kuvaavat esimerkiksi alueen maaperän, kasvillisuuden tai historialliset kohteet. Kyseiset kartat ovat tarpeen jos suunnittelemme teemaretkä, esimerkiksi kasvivaellusta.

Mittakaava

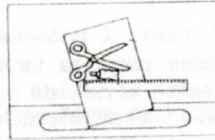
Eräs kartan ominaisuuksista on mittakaava. Se kertoo kuinka monta senttiä yksi sentti kartalla on maastossa. Sen avulla voimme mitata ja laskea sen, kuinka pitkä matka kohteesta toiseen meillä on kuljettavanamme. Etäisyyden lisäksi mittakaavan muuttuminen vaikuttaa myös siihen, kuinka laajan alueen kartta voi kuvata ja kuinka tarkasti. Pienempi mittakaavaisella kartalla voidaan luonnollisesti kuvata suurempi alue kuin suurempi mittakaavaisella. Vastaavasti suurempi mittakaavainen kartta kuvaa maaston paljon tarkemmin.

MITTAKAAVAN MUUTTUMINEN

1 : 1

1 : 10

1 : 5000
Opetuskartta

1 : 15000
Suunnistuskartta

Karttamerkit

Voidaan ajatella, että kartta on ylhäältä otettu valokuva, joka on pienennetty käteen sopivaan kokoon. Erilaiset kohteet kartalla on kuvattu ennalta sovituin merkein, karttamerkein. Merkit vaihtelevat kartasta riippuen. Kannattaakin aina karttaa käyttäessään tarkastaa mikä karttamerkki tarkoittaa mitään maastokohdetta. Yksi käytetyimmistä karttamerkkikokoelmista on suunnistuskarttamerkit. Ehkä siksi että ne on käytännössä todettu kuvaaviksi ja esimerkiksi peruskarttauudistuksen yhteydessä peruskarttamerkit muutettiin myös hyvin paljon suunnistuskarttamerkkejä vastaaviksi. Toisaalta kuntosuunnistuksen paras paikka harjoitella suunnistusta ja niillä käytetään suunnistuskarttoja ja niiden merkistöä. Merkkien lisäksi myös värit ovat oleellinen osa merkkejä. Siksi mustavalkokopion käyttäminen retkillä ei ole kovin käytännöllistä.

- ruskea maanpinnanmuodot, korkeuskäyrät ja tiet
- sininen vedet, suot, järvet, joet, ojat ja lähteet
- keltainen avoimet alueet, pellot, niityt ja hakkuut
- musta rakenteet, tiet, polut, kivet ja jyrkänteet
- vihreä kasvillisuus, hidastava metsä
- harmaa avokalliot

Valitettavasti seuraavat karttamerkit ovat mustavalkoisia, mutta yllä olevan listan perusteella voit helposti päätellä, minkä värisiä ne oikeasti ovat.

Suunnistuskartan merkkien selite

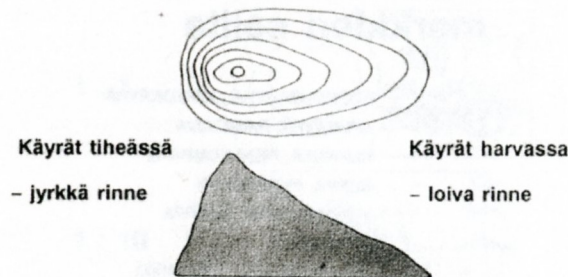
	KORKEUSKÄYRÄ, JOHTOKÄYRÄ
	APUKÄYRÄ, RINNEVIIVA
	KUKKULA, PIENI KUMPARE
	SUPPA, PIENI SUPPA
	IRTOMAARINNE, KUOPPA
	JYRKÄNNE
	KIVI, SUURI KIVI, LOUHIKKO
	KIVIKKO, HIETIKKO, AVOKALLIO
	VESIALUE, JOKI
	LAMMIKKO, VESIKUOPPA
	PURO TAI OJA
	SUOJUOTTI, EPÄSELVÄ OJA
	YLIPÄÄSEMÄTÖN SUO, SUO
	SOSTUVA MAA, LÄHDE, KAIVO
	PELTO, NIITTY
	HAKKAUS, HIDASTAVA MAAPOLJUA
	HIDASTAVA METSÄ
	SELVÄ JA EPÄSELVÄ KUVIOAJA
	MOOTTORITIE, MAANTIE
	AJOTIE, TUNNELI
	AJOPOLKU, POLKU
	KAPEA LINJA, LEVEÄ LINJA
	RAUTATIE
	AITA, KIVAITA
	YLIPÄÄSEMÄTÖN AITA, PORTTI
	RAKENNUS, RAUNIO
	PIHAMAA, PYSÄKÖINTIALUE

Korkeuskäyrät

Yksi ehkä karttojen vaikeimmin ymmärrettävistä asioista ovat korkeuskäyrät. Ensinnäkin ruskea väri, jolla käyrät kuvataan, hukkuu helposti muihin väreihin, joita kartalta löytyy yleensä paljon. Toisaalta maastossa on kolme suuntaa pituus, leveys ja korkeus, kun taas kartassa vain taso jossa käytössämme on pituus ja leveys. Näin ollen korkeuskäyrät ovat hieman teennäinen tapa kuvata maastonmuotoja. Ajatelkaapa karttaa, jossa olisi oikeasti tunturin kohdalla kohoama ja supan kohdalla painauma. Sen avulla maaston muodot olisi erittäin helppo havaita, mutta sen mukana kuljettaminen voisikin sitten olla hieman hankalampaa.

Kartassa on aina ilmoitettu mittakaavan lisäksi niin sanottu käyräväli. Voidaan ajatella että mikäli kartan käyräväli on 5 metriä, on kartan korkeuskäyrät muodostettu niin että käytössä on ollut juustohöylä, joka leikkaa viisi metriä paksun siivun maastosta. Leikkauskohdan reunaan piirrämme aina viivan eli korkeuskäyrän. Tämän jälkeen otamme seuraavan viipaleen ja piirrämme seuraavan käyrän.

KORKEUSKÄYRIEN MERKITYS KARTASSA

Näillä perusteilla pääsemme jo alkuun. Ei muuta kuin kartat ja kompassit esiin ja kuntorasteille harjoittelemaan. www.ssl.fi sivuilta löydät maankattavat kuntorastiohjelmat ja www.kartta.nls.fi sivulta löydät rekistöroitymällä maankattavat kartastot.

KAVTSI LIIKKUU / Hannu Maula

Pikkujoulun puheessani tein vähän tilastoa Kavtsin liikkumisesta vuoden 2004 aikana. Kaikki eivät silloin olleet paikalla joten tietoja toivottiin myös Väärtiinkin. Totesin, että liikuumme yhteensä 27376 km. Ihan totta! Siis yhteen suuntaan tehtynä viestinä olisimme ehtineet maapallon toiselle puolelle ja olisimme jo hyvän matkaa palaamassa toiselta puolen palloa takaisinkin. Tavallaan viestinähän olemme juuri kulkemassa Suomea päästä päähän joten tällainen ajatuskulku sopinee (huom. tapaninpäivän kuutamohiihto on lisätty pikkujoulussa esittämäni lukuun!).

Jos taas katsomme mistä tuo km-määrä koostuu toteamme, että Kavtsi onkin pyöräilykerho. Peräti yli 40 % matkasta eli 11000 km kertyi pyöräilystä. Toiseksi eniten kilometrejä kertyi kävelemällä, runsaat 8000 eli 30%. Karkeasti laskien tämä kävelymäärä tekee yli 10 milj. askelta. Mukana olleiden koirien kilometrejä ja askelia ei ole laskettu mukaan. Paljonkohan kengän- tai saappaanpohjaa maastoon jätimmekään! Ja montako rakkoo saimme jalkoihimme. Anjan vetämät Suomen Ladun sauvakävelyt on jätetty laskuista pois. Niissähän on ollut muitakin kuin kavtsilaisia. Tai siis niitä jotka liittyivät Kavtsiin vasta kävelyn innoittamina. Jos ne sauvakävelyt laskisi mukaan, muut retkeilymuodot taitaisivat kalveta näkymättömiin.

Hiihto jää kolmossijalle, vajaa 6000 km, 21 %. Silläkin määrällä kävisi kaksi kertaa Helsingistä Utsjoella ja olisi kolmatta kertaa palaamassa Utsjoelta etelään. Pienemmille osille tilastossa jäävät melonta, soutu, lumikenkäily, retkiluistelu ja – ratsastus. Tätä viimeainittuakin tehtiin Kärrin talvitapahtumassa.

Tällaista saa kun panee insinöörin asialle. Mutta, tilastohan ei valehtele, eihän. Tilaston tuloksijat joskus. Mutta Tapsa Rautavaaran laulua lainatakseni, ”tämä tarina on tosi”.

KAUPUNKIHYÖTYKASVIT / MUSTAMARJA-ARONIA (*Aronia melanocarpa*) / Sirpa Alapuranen

Mustamarja-aronian nimellä on kutsuttu useaa eri aronialajia kuten esim. mustamarjapihlaja (*Sorbus melanocarpa*), marja-aronia (*Aronia mitschurinii*) ja koristearonia (*Aronia prunifolia*). Kotoisin aroniat ovat Amerikasta, vaikka meille tulleet jalostetut kannat ovatkin Venäjältä, minne aronia tuli jo 1800-luvulla ja missä siitä on jalostettu suurimarjaisia, hyvänmakuisia lajikkeita. Mustamarja-aroniaa käytetään myös luonnonlääkityksessä mm. verenpainetaudin ja verisuonten kalkkeutumien hoitoon. Lisäksi sen sanotaan auttavan vatsan vähähappoisuuteen ja parantavan jopa palohaavoja.

Aronia on nykyään hyvin yleinen niin julkisten alueiden, kuten puistojen ja kulkuväylien reunaistutuksissa kuin myös tonttien raja-aitakasveina. Aronia viihtyy aurinkoisilla paikoilla ja se kukkii valkoisin kukkatertuin kuin pihlaja, mistä nimi mustamarjapihlaja on tullut. Pensaat kasvavat 1,5 – 2 metrin korkuisiksi. Lehdet ovat soikeita, sahalaitaisia ja kiiltävänvihreitä. muistuttaen tuomipihlajan lehtiä. Aronian syysväri on hyvin kaunis kirkkaanpunaisine lehtineen, joiden välissä mustat marjatertut roikkuvat raskaasti. Suotuisina kesinä aroniapensaasato on runsas. Marjat kypsyvät samanaikaisesti ja niitä on helppo ja nopea poimia tertuista, vaikka somet ja hihat siinä vähän värjättyvätkin.

Aronian marjat sisältävät sokeria (6 -11 %) ja pektiiniä, C- ja E- vitamiinia, karoteenia, B-ryhmän vitamiineja, kivennäis- ja hivenaineita, magnesiumia, rautaa, molybdeeniä, mangaania, kuparia, booria, jodia ja flavonoideja. Flavonoidit vahvistavat verisuonia ja sydäntä sekä lisäävät myös hämäränäköä ja niitä on runsaasti myös muissa värjävissä marjoissa, kuten mustikassa, mustaherukassa, puolukassa, karpalossa, lakassa ja variksenmarjassa. Lisätietoa aronioiden tarkoista ravintopitoisuuksista saa Kuopion yliopistolta, jossa niitä tutkitaan.

Mustamarja-aronian marjat ovat kyllä syötäviä sellaisenaankin, mutta vaikka niissä on runsaasti sokeria, niin ne maistuvat happamilta sisältämänsä parkkiaineen vuoksi. Parhaimmillaan aroniamarjat ovatkin mehuna, hillona ja hyytelönä. Mehua voi valmistaa höyryttämällä mehumajassa tai tekemällä tuoremehua esim. sitruunahapolla. Mustamarja-aroniamehun sanotaan vievän janoa variksenmarjamehun lailla. Mehun säilyvyys jääkaappilämpötilassa ei ole kovin hyvä, joten se kannattaa pakastaa, jos vain tilaa siihen löytyy. Aronian kanssa sopivat hyvin sekoitettavaksi mm. omena, vadelma ja punaherukka ja sitä voidaan pieninä määrinä käyttää antamaan väriä mm. omenamehuun. Mustamarja-aroniaan voi käyttää samoja säilöntä- ja käyttöohjeita kuin pihlajalle. Muita mustamarja-

aronian käyttökohteita on mm. kankaiden värjääminen, vaikkakin aronian väri haalistuu nopeasti pesussa ja valossa.

(Tietolähteinä käytetty mm: Toivo Rautavaara, Pekka Knuuttila; Mihin marjamme kelpaavat, sekä useita nettilinkkejä, mistä löytyy myös reseptejä hyytelöihin ja mehuihin.)

KERHON PALVELUITA

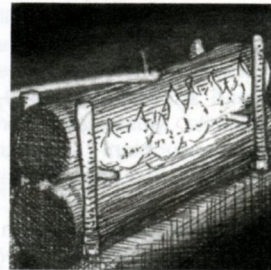
Karttojen yhteishankinnat

Seuraava karttojen yhteistilaus 03.06.2005, ota yhteyttä karttaväliittäjä **Ulla Saraan**, (09) 275 4505, 050 533 6035, ulla.sara@pp.inet.fi

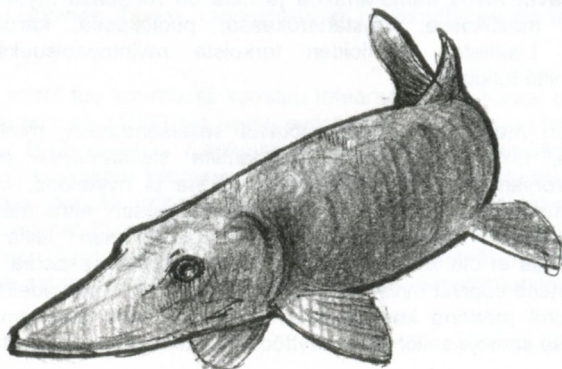
TULILLA KUULTUA

Vitsin tynkää, suomalainen metsuri oli 1900-luvun alussa metsätoissa Kanadassa. Tilanomistaja tuli toisena aamuna katsomaan, miten työ edistyy. Hän totesi: "Sata tukkia päivässä pitäisi saada aikaan. Montakos sinulla on valmiina?" Suomalaismetsurilla oli valmiina vain 92 tukkia. Seuraavana aamuna tuli isäntä taas paikalle ja kysyi tukkien määrää. Valmiina oli 96, ja tilanomistaja kysäisi: "Saisinkos vähän vilkaista sitä sahaa?" Samalla hän nykäisi sen käyntiin. Siitä tuli hirveä meteli, jolloin suomalaismetsuri kauhistui ja huusi: "Mikäs ääni toi on?"

Tiesitkö että, hauki (Esox Lucius)

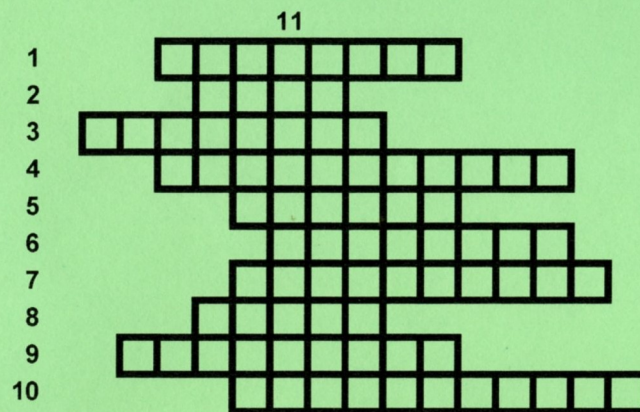
esiintyy käytännössä kaikissa kotoisissa vesissä. Suomen ennätyslaukuna pidetään Säkylän Pyhäjärvestä 1905 saatua 25,5 kilon haukea, mutta tieto ei ole täysin varma. Hauki on petokala jo pienestä pitäen. Jo viiden sentin pituiset poikaset syövät kalanpoikasia. Ison hauen ruokalistalla ovat ennen muuta särki, salakka, muikku, ahven ja silakka. Sattumasaaliiksi voi joutua myös sammakko, vesilinnunpoikanen tai myyrä. Lajitovereitaankaan hauki ei karsasta. Tavallisesti hauen syömän saaliin koko on 20-25 prosenttia sen omasta painosta.

Hauki ei varsinaisesti etsi saalistaan vaan odottaa lymyapaikassaan sen tulemista ulottuville. Kun hauki huomaa saaliinsa, se kääntyy sitä kohten, jotta se voi mitata etäisyyden molempien silmien avulla. Ensin se ui hitaasti hiipien lähemmäksi saalistaan ja ponkaisee loppumatkan siihen kiinni. Suuren suunsa se avaa vasta saaliin vierellä. Saalis pysyy hyvin suussa, jossa on arviolta 700 erikokoista hammasta. Saaliinsa hauki ottaa suuhun sivuttain ja nielee sen aina lopulta pää edellä. Lauri Kolin mukaan vuosittain yksi hauki syö 100-150 kalaa. Koko ajan se ei jahtaa saalista vaan sulattelee useimmat päivät ruokaansa.

Retkeilyvälineristikko ratkaistavaksi:

1) Aurinkoakin voi käyttää sen korvaajana 2) Kerhomme lainamajoitteistakin tällainen löytyy 3) Esimerkiksi Welhonpesästä voit hankkia tällaisen 4) Hiker:kin on sellainen 5) Piilu sellaisiakin löytyy 6) Talvella usein tarpeelliset, tansseissa ei 7) Ratkaisu moniin retkeilijän ongelmiin 8) Toboggaa voitaneen pitää sellaisena 9) Talvietenemisväline, joita yleensä tarvitaan kaksin kappalein 10) Kiipeilijöiden kehittämä 11) Tämän 'kasvin tai haaverin' voi kohdata esimerkiksi Sarekissa sauvojen kera liikkuva vaeltaja **Vastaus kohtaan 11) Putkirikko**

Kauhalassa / kuva Thomas Käser